

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. Additio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

dispergitur semen: At intra vas naturale foemina, non item. Quid in masculis, dicam *mox*. § 3. *num. 3.* & addam § 4. *num. 4.* vtilissimam praxim pro hac re.

5. Si qui se polluant manibus alterius viri, vel foeminae, vel suis alium quis polluat; debet id explicare, propter cooperationem cum alterius peccato.

Imò, si tu tuis manibus polluas vxoratum, vel Sacerdotem, &c. debes id explicare, quia cooperaris ad adulterium, vel sacrilegium, juxta ea, quae dixi in *Methodo* l. 2. c. 1. § 17. de *scandalo*, n. 100.

Quod si te suis manibus alius polluat; parum refert pro tuo peccato contra Castitatem, quod ille fecit Vir, vel Foemina, vel Sacerdos: ex eodem *Fillibidem*, tunc enim (si aliud non additur) se habent illae manus, ut merum instrumentum: & solum adest cooperatio cum alterius te polluentis peccato, vt dictum est lib. 1. *met. conf.* § 10. *num. 69.*

Nota illud (Quod si te, &c. (Nam in Editionibus praecedentibus erat (At si; quae fuit fortasse occasio, cur Diana p. 9. *tract. 9. resol. 65.* putaverit, me hic sequi sententiam Llamas, sentientis non opus esse explicare in Confessione, an manus te polluentis sint Sacerdotis, vel Laici, quam latè defendit Caramuel in *Reg. S. Ben. à num. 987.* cum tamen te vera non sequar, vt patebit nàviter consideranti, loca, ad quae me refero in *hoc num. 5.* & latius ego ostendi in *disput. de hac re*, quam Romanus misit, vt eam Amici eidem Patri Dianae de Theologia Morali profectò benemerentissimo, peramicè communicarent. Dixi (ad quae me refero in *hoc num. 5.*) Nam, an ex Doctrina Thom. Sanchez, quam tradidi in *Methodo*, lib. 2. cap. 7. § 5. *num. 33.* quàmque nuper exscripsi cap. 2. § 1. *num. 5.* confirmari possit sententia Llamas, neque in *Methodo* censui, neque hic censco disputandum.

De molitiae sacrilega, dixi c. 2. § 1. *num. 7.*

De molitiae virginis, dixi c. 5. § 1. *num. 3.*

De molitiae vxorati, dixi c. 3. § 1. *num. 3.*

De comedente calida, vt polluat in somno, dixi in *Methodo Confessionis*, lib. 2. c. 6. § 2. *num. 7.*

De incipiente copulam, & resiliante semineque dispergente, dixi c. 1. § 1. *num. 10.*

§. II. Additio.

1. Triplex solet distingui pollutio. Primo, quae voluntarie fit, homine consentiente, quaeque proprie vocatur Molitiae Secunda, Nocturna quae accidit in somno. Tertia, Diurna, quae accidit in vigilia sine consensu polluti. De singulis aliqua separatim.

Pollutio vigilantis voluntaria.

2. De pollutione vigilantis voluntaria in se (nam in causa diximus *supra*, c. 3. § 5. à n. 48. & aliquid *mox*, § 12. tangemus.) Nota primò, Contactum, motumque impudicum virilium in pueris (idem in puellis, & qui non possunt per ætatem seminare, esse peccatum mortale; est enim ex se pravus affectus ad pollutionem. Non dubito autem, hanc differe specie à vera pollutione, per quam feminatur. Ita *Graff. lib. 2. c. 88. num. 3. & seqq.* Hæc enim rãndem reduci ad tactum impudicum; illa est dispositio seminis contra generationem. Hinc ergo fit, ut in confessione debeat speciatim explicari, nisi obstat regula universalis *mox* afferenda § 4. *n. 4.*

3. Nota secundo, An Confessarius debeat negare absolutionem juveni sapius se polluenti? Respondeo, esse distinguendum: si enim ex occasione, v.g. aspectus, vel colloquutionis foeminae ejusmodi frequentia accadat, debet prius Confessarius præcipere, ut adolescens tolerat occasionem, modo satis à nobis dicto in *Met. conf. lib. 3. c. 3.* lege item Bon. de *matr. g. 2. p. 14. num. 14.* At si frequentia accadat ex nulla extrinseca ejusmodi occasione; tunc poterit majori facilitate absolvere, vel differe absolutionem, juxta consueta remedia con-

tra reciduos, vt *ibidem* à nobis dictum est.

4. Nota tertio, Quid dicendum, quando semen corruptum, ita vt venephas affectiones pariat in patiente, licetbime pollutio? hoc est, licetbime illud semen expellere per medicamenta directè tendentia ad illud expellendum, vel etiam in mulieribus per conficationibus partium verendum, & per intromissionem dignitatis, usque ad os vteri, illud provocare?

Respondeo. Si semen peccet in quantitate, non licet expellere, quia tunc est verum semen, quod nullo modo potest consultò effundi; nec potest medicamentis, quod nullum alium effectum habeat, nisi semen expellere, effusio procurari. Ita *Turr. apud Dian. p. 4. t. 4. res. 10.* At si peccet in qualitate certò ex Medicorum relatione, vel saltem probabiliter (nam sequi quisque potest, quod probabile est) licet docet Sanchez lib. 9. de *matr. g. 2. p. 17. num. 19.* in *Edizione Veneta* Quae doctrina adeò in *hypothesis* est aequibus improbabilis, vt fuerit deleta in *Edizione Lugdunensi* anni 1621. Illam tamen eferibit, & exponebat novissimè *Tancredi lib. 9. de matr. d. 17. quæst. 3.* contra *Texedam*.

5. Et quidem multè multa congerunt, Verum si Sanchez doctrina fuisse ad ejus sensum intellecta, totae quæstiones de ejus veritate non fuissent subornatae; enim cum intelligas, quasi dicat licet mulierem, vel virum semen provocare posse, ne hodie, cras, petidit, si fuerit illas venenosas affectiones ex semine retento perveniendas; male illum intelligis, quia id nunquam est semper ejus oppositum docuit; cum enim nunc semen corruptum non supponatur, non est unde pollui expelli, vel unde possit dici de eo statuer Sanchez solum statuit de corrupto. Si verò cum intelligas, dicat, dum actu semen illud est corruptum, & dum generat symptomata furiosa, ita vt actu patiens sit ultra sensum; tunc licet posse provocari medicamentis, & conficationibus ab experto Medico tabulis vt venephas illud corruptum semen expellatur: actum intelligis, nam hunc solum casum concedit *Sauv. loc. cit.* non alium. Audi ejus verba: *Cir. ergo non loquitur de pravam qualitatem, in quam semen transit, sed de eo, quod in hoc casu procul abest quodvis consensu prius ac delectationis; quoniam famina symptoma illud patiens est tunc temporis sensus, ac mentis imposit.* Hæc *alibi* Sanchez.

6. Notas, semper supponi debet, vt concessio sit citra, patientem sensibus carere? Notas illud? (*primo quælingent, in quam semen transit?*) Notas illud? (*secundo temporis?*) Affert igitur, distinctione omnino opus esse. Nam aliud est, si loquamur de medicamentis; aliud, si de tactibus, & conficationibus. Quamvis enim in patiente habitualiter ejusmodi morbum licet pollui, concedit *ibid.* *Tancredi* adhiberi medicamenta directè provocantia prædictum semen, etiam ante illa symptomata; quia medicamenta remotè semen provocant, & sine tanto periculo eliciendi ejusmodi delationes: tamen conficationibus, & tactibus partium verendum nunquam potest. Ratio discriminis *mox* afferetur: posse autem conficationibus in vno tantum casu, docet Sanchez: quando tantum ita actu symptomata insurgunt, vt ea patiens sine sensu sit; quod certatissimè erit, & cujus ratio eodem *num. 8.* clarior apparebit.

7. Virges: Fac illud semen corruptum non fuisse expulsum, & symptomata illa per aliquod tempus (vt accidere solet) cessare, vel illud semen non efficere tantam turbationem in patiente, vt sensus, & mens aborpiatur; id quod etiam sæpe usu venire solet; jam remanebit illud semen corruptum, atque ad illa lues in corpore: ergo poterit provocari, etiam non posita alienatione mentis.

8. Respondeo: Id quod ego hæcenus dixi, est, Sanchez de solo illo casu, præsentè alienatione sensuum, loquutum esse; cæterum in hoc casu, quem nunc virges

peccaret quis mortaliter, si post somnum, sub quo secuta est pollutio, deliberat sibi in ea complacere ob delectationem sensualem: nam si gauderet ob sedatam tentationem, vel ob naturam deoneratam; non esse peccatum colligitur ex modò dictis.

16. Quando autem motus carnis, seu spirituum inventium generationi, & ipsa decisio seminis accidit in somno, sed emissio in vigilia, non est peccatum saltem mortale: tum quia non adest plenum voluntarium requisitum ad mortale; accidit enim emissio in illo confusio somni, & vigilie, quando imperfecta est deliberatio, tum quia difficile est cohibere, ne decus jam semina ex lumbis non emittatur foras: tum denique, quia pollutio magis secundum principium, quam secundum finem iudicanda est: principium autem fuit satis involuntarium, cum fuerit in somno.

17. Quod si partim emissio seminis sit in somno, partim in vigilia; multò minus habebit rationem peccati, posita voluntate in illam non consentiente, ut semper supponitur.

Ex dictis colligit Sanchez, *loc. mox cit. ex* Sà, in eo, qui è somno excutitur, non esse obligationem reprimendi emissionem seminis ejus pollutionis; quæ in somno cepit; & idem propter paritatem rationis diceretur de simili seminis emissionem, pollutionis, quæ involuntariè in vigilia accidit. Placet doctrina, ne scrupulis omnia pateant.

18. Sed unum a me nuper interrogavit quidam probare conscientie Sacerdos; cui, quamvis utrumque respondi, mihi ipsi tamen (fateor) non satisfeci. Experiebatur is levissimi somni vir, statim se, concepta pollutione, evigilare perfectissimè, atque effusionis continuationem clarè percipere; quamvis autem illi delectationi nullo modo ipse consensus præberet, sciretque se non obligari ad reprimendum, ac posse fluctuationem humoris permittere; tamen aliud illi continebat, quod scrupuli causa erat molestissimè: Experiebatur enim à motu quodam quasi interiore ipsorum genitalium sub finem pollutionis expelli à se activè non modicam seminis quantitatem; Perinde (narrabat) ac evenit ei, qui urinam cùstitit, solet enim is in fine mingendi motu expulso aliquas urinae guttas, quæ remanent, expellere. Addebat, se voluisse cum alio Sacerdote id conferte, qui falsus est sibi idem non raro evenisse: sed se à peccato excusasse, quia semper vigilans illum expulsionis motum exhibebat. Interrogabat ergo à me, an ipse, qui perfectè vigilantem se dignoscebat, posset motu prædicto effusionem adjuvare ad abstergenda, ut ipse loquebatur, seu deoneranda virilia, præsertim si decus semen ibidem fortè remanens suæ sanitati noceret, & denique, quia valde sibi difficile animadvertibat, illum motum non vsurpare.

19. Equidem priùs volui non parvos Authores, vere, quam responderem: cum autem nihil signatè ad rem invenissem, dixi me videre quidem, quanta difficultas sit in polluto perfectè vigilantem, pollutionem, effusionemque jam inceptam non perficere. Verum, cum in Doctoribus solum legerim licentiam non reprimendi, non coercendi, non prohibendi: licentiam verò activè adjuvandi, seu cooperandi disertis verbis eosdem negare, ut perspicue facit Sanchez, me favere illi non posse. Sententia benignior, quam hac in re tum dictus Sanchez de matrim. libr. 9. disput. 17. numer. 16. tum alij amplectuntur, sic à Marchino de ordine, tract. 3. part. 3. cap. 2. numer. 6. refertur: Dum sentitur, ait, humor seminalis effluere in membris genitalibus, non teneris coercere, vel magna cum violentia prohibere, ne fluat: sic pluribus Gerson. Ratio est, quia, vel ille conatus, quem multi consulunt, nihil operatur; vel retento contra impetum natura semine, supra modum gravatur corpus, & multis subijcitur infirmitatibus. Ex alia parte, illa seminatio est actu exterior, & effectus naturalis ortus absque mea voluntate: At actus

exterior sine interiore, nunquam est peccatum. Hæc Notæ illa verba (non teneris coercere, prohibere, ne fluat) nunquam lego (potest adjuvare, expellere). Te tamen ut effundis, bene morate Sacerdos, oro, ut animadvertas, An saltem te excusare possis ex eo capite, quod in Lectione tent committitur Doctores, delectationem peccati accersit luxuriæ mentem hominis miris modis obfuscare, & per lam in eo momento effusionis seminis, quasi bellum per millem reddere. Si ergo tu, partim ex somni reliquiis partim ex delectatione; quam sentis, tui perfectè voluntarios pos non es; peccati saltem mortali reus non es. Verum, ille adhuc testabatur se perfectissimè vigilare, se non esse scrupulosum, se non esse alius tentationem cerneret; & idem non ex aliis adjunctis, sed ex semina obiecto, & prædicta nimirum expulsiōe, calum prædicat cerni, modeste postulare. Hæc cum illo Sanchez habui. Cæterum rem expende, ingeniose Lector, & decerne.

Pollutio vigilantis involuntaria.

20. Hæc, ut etiam distillatio, & commotio spirituum generationi in servientium, quoad solutos quoad conjugatos diximus supra, c. 3. §. 5. à numer. 15. tum solum sunt in se mortales, quando adest delibata complacentia in illis, ob corpoream voluptatem, tum verò ob aliquem bonum finem, ut in simili dictum est numer. 15. In causa verò, ut quandònam sint mortales, agnoscas præriter repeto, quæ superius ibid. satis hinc sunt explicata.

21. Pollutio, distillatio, commotio potest in vigilante oriri ex causis non peccaminosis: quæ nimirum oriuntur ex complexionibus particularibus, vel quod ex infirmitate, ut in iis, qui patiuntur fluxum humoris, & qui facillimè levi quacunque occasione distillationem, seu carnis commotionem sentiunt, vel quod ex causis extrinsecis bonis, vel ex se non malis, sicut lectio, vel auditiōe turpium ad scientiam componendam, equitatu, contactu, & cæteris huiusmodi, quando hæc sunt necessaria, vel utilia, vel commoda his omnibus, si voluntas deliberatè non consentiat, est culpa, quia hi sunt actus naturales, imò, si qui patienter hos ferat, materiam habet magni meriti propriæ humilitatem. Ita Tol. 7. c.

22. Potest secundò eadem pollutio, distillatio, commotio in vigilante oriri ex causa mortali in genere luxurie, & tunc eam causam ponere, assert novum peccatum mortale pollutionis, distillationis, &c.

23. Potest tertio, ex causa veniali, & tunc assert novum veniale, &c. quæ satis abundè dicta sunt supra, cap. 3. §. 5. à numer. 46.

§. III. Sodomia perfecta.

1. In Methodo Conf. lib. 2. cap. 7. §. 10. numer. 67. sic habes: Sodomia, & quidem perfecta, est concubitus ad sexum non debitum, ut vir cum viro, femina cum femina. Ita S. Thom. 2. 2. quæst. 52. art. 11. Caiet. ibid. nam concubitus viri cum femina in vase præpolluto, est sodomia imperfecta, de qua mox. Concubitus autem, est copula carnalis consummata; naturalis, si sit in vase debito: in naturalis si sit in loco, seu vase non debito.

2. Sed hæc est quæstio, quandònam mutua procreatio pollutionis inter Mares, vel inter feminas, debeat dici mollities, quando Sodomia?

Respondeo, quando ex affectu ad personam addit Concubitus, si sit inter indebitum sexum, hoc est, inter virum & virum, feminam & feminam: tunc est Sodomia. Quando verò est mutua pollutio, & absque concubitu, sed solum ad explendam libidinem, est Mollities. Ita Caiet. ibid.

3. Hinc si duo Mares commisceant corpora, & moveantur